

Informator Rady Dzielnicy II Grzegórzki

Dzielnica II

nr 108

Kraków wiosna 2026

ISSN 1426-9252

egzemplarz bezpłatny

GRZEGÓRZKI

Dąbie

Grzegórzki

Os. Oficerskie

Wesoła Wschód

Wiewiórka z Parku Grzegórzeckiego spotkana podczas spaceru badawczego, fot. Łukasz Pawlik

lat Dzielnic
Miasta Krakowa

Słowo wstępne

Szanowni Państwo

Wiosennym numerem gazetki żegniam się z Państwem jako Przewodnicząca Rady i Zarządu Dzielnicy II Grzegórzki i redaktor naczelna dzielnicowego biuletynu.

Choć kończymy naszą pracę jako Zarząd przed czasem – dokładnie w połowie kadencji – to i tak mamy satysfakcję z efektów, które udało się wypracować przez ostatnie 2,5 roku. Na początku kadencji postawiłam sobie za cel, aby nasza rada była aktywniejsza niż dotychczas. Koleżanki i kolegów radnych przekonałam także, że możemy funkcjonować organizacyjnie, w sposób przejrzysty i transparentny – i tak się stało. Nie sposób wymienić wszystkich aktywności i inicjatyw, które wydarzyły się w ostatnich latach, ale pozwalam sobie w tym pożegnaniu wymienić 10 najważniejszych, z których jestem najbardziej dumna.

1. Wprowadziliśmy przejrzyste zasady wydatkowania środków z budżetu Grzegórzek: rankingowanie inwestycji, kwoty oparte na realnych potrzebach, nefaworyzowanie żadnej jednostki miejskiej.
2. Wprowadziliśmy sprawiedliwy udział radnych Dzielnicy w pracach komisji i delegacjach, co wcześniej nie było praktykowane. Wszystko po to, aby zachować jak najwyższe standardy zarządzania, współpracy i dysponowania środkami publicznymi.
3. Sukcesem jest to, że w tym roku w budżecie Grzegórzek na zieleni przeznaczaliśmy rekordową od lat kwotę, bo ponad pół miliona złotych! Kiedy zaczynałam pracę

w radzie kilka lat temu, ta kwota była 10-krotnie niższa i nikt wcześniej nie zabiegał o to, aby sukcesywnie rewitalizować tereny zielone.

4. Staraliśmy się też zaktywizować dzielnicę, proponując wiele nowych przedsięwzięć kulturalnych i integracyjnych: Dni Grzegórzek, Art Festival, Piknik na Wesołej, warsztaty, kino letnie, które biło rekordy frekwencji – to wspaniałe wydarzenia, dzięki którym tysiące mieszkańców mogło poznać się i zrelaksować.

5. Szczególnie dumna jestem ze zrealizowanego pomysłu pt. *Grzegórzecki Szkolny Budżet Obywatelski*, którym objęliśmy wszystkie szkoły w dzielnicy, współfinansując zadania, które wybierają sami uczniowie. Uczymy w ten sposób dzieci i młodzież zasad partycypacji i oddajemy w ich ręce część budżetu.

6. Jako rada byliśmy bardzo aktywni i sprawni w sprawach legislacyjnych! Liczby nie kłamią: patrząc jedynie na liczbę procedowanych uchwał – tylko podczas połowy kadencji było ich 326.

7. Pozostawiamy na zaawansowanym etapie dwie kluczowe, zielone inwestycje: Park Grzegórzecki (jest koncepcja i finansowanie w kolejnych latach, park będzie rewitalizowany już w przyszłym roku) i podobnie Park Bulwary Białuchy (dzięki wieloletnim staraniom mojego zastępcy i przyjaciela Karola Kwiatka), ten temat zaczyna mieć szansę na realną zmianę.

8. Staraliśmy się jak najbardziej być blisko Mieszkańców, informować ich i włączać w sprawy dzielnicy. Stworzyliśmy nową, dostępną stronę www, aby przekazywać w czytelny sposób aktualności, w kalendarzu znajdują się zapowiedzi wszystkich sesji i komisji z materiałami. Naszą siedzibę użycaliśmy też na każde życzenie mieszkańców i organizacji.

9. Rozwinęliśmy współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami. Wspólnie organizowaliśmy wydarzenia, społeczne, sprzątania, a najbardziej widocznym dowodem takiej współpracy pozostanie na lata ukwiecone Rondo Grzegórzeckie. Na jego obsadzenie 30 tysiącami cebulek tulipanów nie wydaliśmy z budżetu dzielnicy ani złotówki. Wszystko dzięki sponsorowi.

10. ...i choć odchodzimy, a kilku rzeczy nie udało się zrealizować, zostawiamy radzie kilka nowych pomysłów na ten rok, wypracowane dobre praktyki i relacje ze współpracującymi podmiotami.

W imieniu Zarządu: zastępcy przewodniczącej Karola Kwiatka, członków zarządu: Teresy Cichoń, Marty Pogan i Michała Skoczenia chcę podziękować za współpracę wszystkim naszym partnerom, realizatorom, dyrekcji i pracownikom placówek, urzędnikom wydziałów i jednostek miejskich, którzy wspierali nas w pracy i realizacji pomysłów. Dziękujemy też Wam – drodzy Mieszkańcy za Waszą aktywność i wsparcie po decyzji radnych o naszym odwołaniu.

My zostawiamy za sobą tę połowę kadencji w poczuciu dobrze wykonanej misji i takiej satysfakcji życzę naszym następcom: nowej przewodniczącej Elizie Palce-Grochal i Członkom Jej Zarządu. Liczymy na to, że te dobre pomysły zostaną jako dobra praktyka już na zawsze w Radzie Dzielnicy II Grzegórzki, bez względu na to, kto będzie nią kierował.

Monika Firlej
Przewodnicząca Rady i Zarządu
Dzielnicy II Grzegórzki

Członkowie Zarządu: (od lewej) Teresa Cichoń, Marta Pogan, Monika Firlej, Karol Kwiatek, Michał Skoczeń, a w tle nasze ukocone Grzegórzki

Budżet 2026 z rekordową kwotą na zieleń

Prezentujemy Państwu najważniejsze założenia budżetu dzielnicy na rok 2026, w którym mieliśmy do podziału 4 290 838 zł. To rok kiedy na zieleń zostanie przeznaczona rekordowa kwota – pół miliona złotych! Takiej kwoty jeszcze nie było! Zrewitalizowane zostaną częściowo Bulwary Białuchy, jedno z podwórek pomiędzy ulicą Mogiłską a Zaleskiego, a także wiele innych miejsc w różnych zakątkach dzielnicy.

Marta Pogan
Rada Dzielnicy II Grzegórzki
marta.pogan@dzielnica2.krakow.pl

Dzielnice filarem remontów w oświacie

Remonty szkół, żłobków i przedszkoli niezmiennie pozostają najwyższą pozycją w budżecie. To na dzielnicach spoczywa obowiązek sprawiedliwego podziału środków między placówkami. Radni corocznie dokonują przeglądów budynków i na tej podstawie starają się przydzielić środki do zgłoszonych zadań. Ogółem przeznaczylismy na ten cel niemal 1.5 mln złotych.

Ambitne plany na infrastrukturę drogową

Milion złotych dedykujemy na remonty chodników, ale drogi to coś więcej. Ponownie rezerwujemy kolejne już środki na doświetlenie neralgicznych miejsc. Czasem na efekty przyjdzie nam poczekać dłużej ze względu na procedury, ale środki są zarezerwowane, a lokalizacje ustalone (ul. Płk. Francesco Nullo 23-42,

przejścia dla pieszych przy ulicy Grzegórzeckiej, na styku z ulicą Fabryczną oraz Bobrowskiego). Nie boimy się wyzwań, więc planujemy też budowę chodnika na ul. Kosynierów (w okolicach Mogiłskiej) oraz rozbudowę chodnika przy ul. Rogozińskiego. Są to zadania kosztowne i wieloletnie, ale deklarujemy ich realizację.

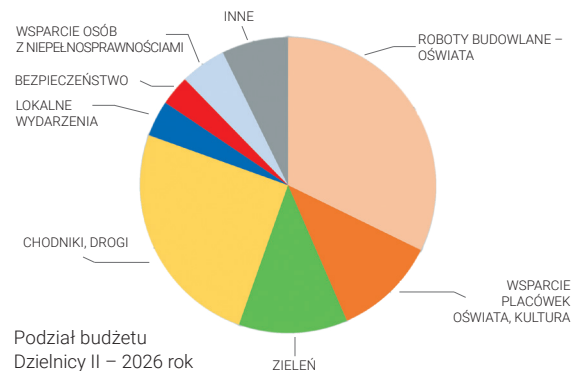
Kulturalnie na Grzegórkach

Przeznaczamy środki na wiele wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców. Trafiły one do obu Młodzieżowych Domów Kultury, Teatru Variete czy Biblioteki Kraków.

Zapraszamy także serdecznie na drugie już Dni Grzegórek, które będzie koordynował Krakowski Szkolny Ośrodek Sportowy oraz trzeci cykl kina plenerowego z filmami na najwyższym poziomie.

Co nas jeszcze czeka?

Budżet Grzegórek to zestawienie rozmaitych potrzeb, bądź inicjatyw, które

nie sposób tu w całości wymienić. Kontynuujemy sprawdzone pomysły, które zaproponowaliśmy w tej kadencji (np. szkolne budżety obywatelskie, warsztaty o uzależnieniach), ale też odważnie wprowadzamy nowe pozycje, np. budowa pierwszego bulodromu na Grzegórkach. Przewidujemy działania z obszaru wsparcia naszego bezpieczeństwa w mieście, pomocy dla seniorów czy osób o szczególnych potrzebach.

Szczegółowy budżet znajduje się na www.dzielnica2.krakow.pl

Rada i Zarząd Dzielnicy II Grzegórzki

adres: al. Daszyńskiego 22, 31-534 Kraków

tel.: 12 431 25 00

e-mail: rada@dzielnica2.krakow.pl

facebook: Rada Dzielnicy II Grzegórzki

„Biuletyn Rady Dzielnicy II Miasta Krakowa”

nr 108/wiosna 2026/egz. bezpłatny

okładka: Wiewiórka w Parku Grzegórzeckim
fot. Łukasz Pawlik

e-mail: informator.grzegorzki@gmail.com

Redaktor naczelna: Monika Firlej

Przewodnicząca Rady i Zarządu Dzielnicy II Grzegórzki

Redaktor techniczny: Ilona Stus

Wydawca: Rada Dzielnicy II Grzegórzki

Druk: Adam Dąbrowski „Silverprint”,
ul. Gliniana 13, 91-336 Łódź

ISSN 1426-9252

Nakład: 5 000 egzemplarzy.

Zapraszamy do przysyłania artykułów dotyczących Grzegórek. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji tekstów, zmiany tytułów oraz dokonywania innych poprawek w otrzymanych artykułach. Przesłanych lub dostarczonych materiałów redakcja nie zwraca. Radni Dzielnicy II publikują w „Biuletynie” nieodpłatnie i taką samą formę redakcja „Biuletynu” może zaproponować innym autorom artykułów lub zdjęć. Teksty w wersji elektronicznej możecie Państwo wysłać na adres: rada@dzielnica2.krakow.pl.

Biurowo Rady Dzielnicy II Grzegórzki

Godziny przyjmowania mieszkańców:

poniedziałek – czwartek
w godzinach od 11:00 do 14:00
piątek – nieczynne

- W dni sesyjne godziny pracy obsługi biura mogą ulec zmianie.
- Przed wizytą w biurze Rady prosimy o kontakt telefoniczny lub mailowy:

tel.: 12 431-25-00,

rada@dzielnica2.krakow.pl

Rada Dzielnicy II Grzegórzki zaprasza do śledzenia swojej strony internetowej: www.dzielnica2.krakow.pl, gdzie ogłaszane są na bieżąco informacje dotyczące Dzielnicy i podjęte uchwały.

W kalendarium znajdują się daty planowanych sesji i komisji merytorycznych oraz porządek obrad projektów uchwał.

Informator dla mieszkańców:

Zarząd Dróg Miasta Krakowa

☎ 12 616 75 55 – całodobowy numer interwencyjny (zgłoszenia awarii związane m.in.: z infrastrukturą drogową, oznakowaniem, sygnalizacją świetlną, oświetleniem ulicznym, toaletami). Zgłoszenia mailowe:

✉ zgloszenia@zdmk.krakow.pl

www.zdmk.krakow.pl

Zarząd Zieleni Miejskiej

☎ 12 201 02 42 (godz. 7:30-15:30) – interwencje w sprawach utrzymania zieleni
www.zzm.krakow.pl

Straż Miejska Miasta Krakowa

☎ 986 – bezpłatny numer interwencyjny
www.strazmiejska.krakow.pl

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania

☎ 12 646 23 61 – interwencje dotyczące utrzymania czystości dróg, chodników i terenów należących do Gminy Miejskiej Kraków. Internetowy formularz zgłoszeń dostępny na: www.mpo.krakow.pl

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

☎ 994 – numer alarmowy
www.wodociagi.krakow.pl

Park Grzegórzecki – jest nowa koncepcja

Infrastruktura nawiązująca do historii i relikwów fortu, kawiarnia i galeria, plac zabaw, zbiornik wodny, alejki spacerowe, strefa biocenotyczna – tak może wyglądać Park Grzegórzecki. Zarząd Zieleni Miejskiej zaprezentował koncepcję parku i skonsultowali ją z mieszkańcami. Na ich podstawie zostanie opracowany finalny projekt.

Centrum Muzyki w samym środku zielonego terenu. Mieszkańcy zebrali podpisy pod petycją i udali się do Urzędu Marszałkowskiego z prostym, ale trafnym argumentem: zamiast wycinać tysiące drzew, warto wykorzystać sąsiedni, zabetonowany teren. Ta sugestia okazała się strzałem w dziesiątkę – uchwała została zmieniona, a najcenniejsza zieleń prze-

szła pod władanie miasta. Przełomowy momentem był także rok 2018 i otwarcia terenu. Po latach wchodzenia przez „dziurę w płóci”, mieszkańcy wspólnie z Zarządkiem Zieleni Miejskiej zdemontowali ogrodzenie. Pierwszy spacer z przyrodnikiem po raz pierwszy od dekad pozwolił krakowianom legalnie cieszyć się tym miejscem.

Niestety, kolejne lata nie przyniosły zapowiadanej rewitalizacji. W 2020 roku mieszkańcy ponownie wzięli sprawy w swoje ręce. Złożyli wniosek do Budżetu Obywatelskiego pod nazwą „Parkolas Grzegórzecki – Zielone Grzegórzki”. Nazwa ta idealnie oddawała charakter miejsca, które bardziej przypomina las niż tradycyjny park miejski. Dzięki ogromnemu poparciu projekt wygrał, zdobywając 1,3 miliona złotych na rewitalizację. Wykonano m.in. uporządkowanie terenu w zakresie: usunięcia gruzu, kamieni, śmieci, liści, gałęzi, konarów

Jak zmieni się park?

o innych zanieczyszczeń; wywozu zanieczyszczeń z budynków, pielęgnacji drzewostanu, zabezpieczenia zabytkowych budynków. Mimo że w 2022 roku pojawiła się pierwsza propozycja projektu, przed społecznością stanęło kolejne wyzwanie – brak środków w budżecie miasta na pełną realizację.

Dopiero w tym roku nadeszła realna szansa na zmiany. Zaprezentowano koncepcję zagospodarowania i zaplanowano fundusze w budżecie miasta na kolejne lata.

Podczas konsultacji społecznych, które odbyły się w kwietniu projektanci zaprezentowali główne założenia do nowego projektu. Jeśli chodzi o budynki zabytkowe – budynek sztabowy ma być przeznaczony na kawiarnię. Przed jego wejściem wśród drzew będzie taras z miejscem na stoliki. W zabytkowej hali/wiacie żelbetowej nazywanej przez projektantów „galerią”, która będzie przeszklona mogą być organizowane np. wernisaże, koncerty, potańcówki, spotkania. O dokładnej funkcji zdecydują wytyczne do umowy z przyszłym najemcą (inwestor prywatny wyremontuje te budynki z własnych środków). Mieszkańcy obecni na konsultacjach zgłaszali, aby wykorzystano w pewnym zakresie ww. budynki na działania społeczne, miejsce spotkań.

Na łące w centralnej części parku zaprojektowano elementy małej architektury podkreślające dawny obrys Fortu. Obecni na konsultacjach mieszkańcy byli zgodni, aby w tym miejscu ograniczyć

Park Grzegórzecki od lat czeka na zagospodarowanie (o jego historii więcej na stronie 9) Do lat 90. obszarem władało wojsko. Później, na opuszczonym przez jednostkę wojskową ponad 5 hektarowym terenie doszło do naturalnej regeneracji ekosystemu. W efekcie powstał las, osiedliły się zwierzęta, dzikie ptaki. Od wielu lat okoliczni mieszkańcy starli się, aby teren został przeznaczony na park, a historia walki o jego powstanie to opowieść o tym, jak oddolna inicjatywa i upór lokalnej społeczności potrafią zmienić oblicze miasta. Mieszkańcy zorganizowali szereg działań; pikniki, petycje, chcąc zwrócić uwagę władz miasta na potencjał drzemiący w tym zielonym terenie.

Negocjując zapisy Planu Zagospodarowania Przestrzennego

Kluczowym aspektem była walka o ocalenie drzewostanu – kilku tysięcy starych drzew. Pierwotne plany zakładały budowę

ALTANA Z TARASEM WIDOKOWYM – podkreślenie czoła fortu

Pełna wizualizacja znajduje się na www.zm.krakow.pl

infrastrukturę i w ten jedyń w parku nasłoneczniony teren był ogólnodostępnym trawnikiem z łąką.

Podkreślano także ochronę istniejących drzew, nawet mniejszych, które nie są ujęte w inwentaryzacji.

Wschodnia część parku będzie dzika, tam ingerencja będzie znikoma, być

może jedynie powstaną ścieżki prowadzące do zaproponowanego boiska i urządzeń sportowych.

Najwięcej kontrowersji wzbudził zaproponowany plac zabaw. Mieszkańcy wskazywali na istniejące w okolicy tego typu miejsca, ale projektanci argumentowali, że będzie naturalny, nawiązujący do historii terenu, stanowiący uzupełnienie dla

pozostałych funkcji w parku. Będzie on zlokalizowany na południowym skraju – najbliżej bulwarów wiślanych.

Finalna koncepcja, uwzględniająca uwagi mieszkańców ma być zaprezentowana jeszcze przed wakacjami.

Monika Firlej

Rada Dzielnicy II Grzegórzki

Wesoła

„Kwartal Kultura na Wesołej” z dofinansowaniem z Funduszy Europejskich

„Kwartal Kultura na Wesołej” w Krakowie otrzymał 50 mln zł z programu FEniKS. To ważny etap realizacji idei Miasta Literatury UNESCO oraz jedna z kluczowych inwestycji kulturalnych miasta, wpisana w rozwój dzielnicy Wesoła i wzmacniająca relacje z regionem Małopolski.

Celem projektu jest stworzenie nowoczesnych, otwartych przestrzeni kultury sprzyjających integracji środowisk twórczych, aktywizacji mieszkańców oraz promocji dziedzictwa w innowacyjnej, dostępnej formie. Zakłada on rewitalizację zabytkowych budynków oraz rozwój infrastruktury wraz z programem edukacyjno-społecznym.

Kwartal połączy Dom Literatury i Języka oraz nową siedzibę Małopolskiego Instytutu Kultury przy ul. Kopernika 15 i 15 a. Istotnym elementem jest partycypacyjny model współzarządzania, wypracowany z udziałem organizacji pozarządowych i środowisk twórczych, co stanowi w Polsce rozwiązanie nowatorskie.

Inwestycja odpowiada na potrzeby środowiska literackiego, tworząc przestrzeń

do pracy, spotkań i rozwoju. Równoległe miasto wzmacnia system wsparcia dla literatury poprzez zwiększenie finansowania programów i narzędzi dla twórców.

Projekt ma także wymiar regionalny – współpraca z Małopolskim Instytutem Kultury umożliwi szersze oddziaływanie w całym regionie oraz integrację działań kulturalnych. W efekcie powstanie otwarte, interdyscyplinarne centrum sprzyjające wymianie idei i rozwojowi kultury.

Kwartal Kultura powstaje na terenie dawnego kompleksu szpitalnego jako element długofalowej strategii przekształcania Wesołej w nowoczesną, dostępną i wielofunkcyjną dzielnicę kreatywną.

Źródło: krakow.pl

Prezydent Miasta Krakowa zaprasza mieszkanki oraz mieszkańców Krakowa, w szczególności seniorki i seniorów do wzięcia udziału w konsultacjach w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Społecznej i Integracji Osób Starszych na lata 2026-2030.

Konsultacje potrwać do 22 maja.

Program Aktywności Społecznej i Integracji Osób Starszych (PASIOS) to strategiczny, kompleksowy, horyzontalny dokument Miasta Krakowa, rozwijający działania podejmowane w poprzednich edycjach oraz uwzględniający wnioski z badań i ewaluacji.

więcej informacji na www.krakow.pl

Białucha

VI Sprzątanie Rzeki Białuchy z Wodami Polskimi i Zarządem Zieleni Miejskiej w Krakowie

W pierwszy dzień wiosny 2026 roku odbyła się coroczna akcja sprzątania „Razem wpływamy na czystość Białuchy”. W akcji uczestniczyli mieszkańcy i wolontariusze zainteresowani dbaniem o stan rzeki na terenie Dzielnicy II Grzegórzki. W tym roku po raz pierwszy sprzątanie odbyło się wspólnie z Wodami Polskimi i Zarządem Zieleni Miejskiej w Krakowie.

dr inż. Karol Kwiatek
Rada Dzielnicy II Grzegórzki
karol.kwiatek@dzielnica2.krakow.pl

Niezależnie od wieku – każdy gest ma znaczenie dla czystości naszej rzeki i komfortu spacerowiczów – tak zachęcali organizatorzy do udziału w przedsięwzięciu, a mieszkańcy nie zawiedli. Wielkie porządki bulwarów Białuchy i samego koryta rzeki zgromadziły ponad 50 osób.

Uczestnicy akcji otrzymali rękawice, worki i coś słodkiego. Wszystkie odpady zostały zabrane przez MPO do końca dnia.

W akcji wzięli udział: radny miejski Piotr Moskała, Marta Krawczyk z ZZM, Anna Surma z PGW Wody Polskie, wolontariusze z Sadu Rusałek i mieszkańcy kilku dzielnic, przez które przepływa Białucha.

– Zebrano 155 worków, w sumie jak przekazało MPO – 1600 kg odpadów. W akcji sprzątania Białuchy uczestniczyło 51 osób – podsumowuje koordynator przedsięwzięcia Karol Kwiatek, zastępca przewodniczącego Rady i Zarządu Dzielnicy II Grzegórzki, który przed sześciu laty zainicjował społeczny projekt sprzątania rzeki. Natomiast akcja 2026 była pierwszą przeprowadzoną wspólnie z Radą Dzielnicy II, Zarządem Zieleni Miejskiej w Krakowie oraz Wodami Polskimi.

Białucha to rzeka wypływająca z Ojcowskiego Parku Narodowego; poza Krakowem nazywa się Prądnik. Białucha „wpada” do dzielnicy Grzegórzki przy moście kolejowym przy ul. Otwinowskiego. Rzeka kończy swój bieg w Wiśle na Dąbiu. □

Tak będzie wyglądała nowa Filharmonia

Ogłoszono zwycięzcę konkursu na projekt nowej siedziby Filharmonii Krakowskiej, której budowa planowana jest przy Rondzie Grzegórzeckim. Inwestycja, warta ok. 450 mln zł, ma stać się nowoczesnym centrum życia muzycznego regionu. Wygrało krakowskie biuro K. Ingarden, J. Ewy Architekci.

Jury doceniło harmonijne połączenie formy, funkcji i ekonomii oraz miastotwórczy charakter projektu. Koncepcja spełnia wysokie wymagania akustyczne, m.in. dzięki współpracy z Nagata Acoustics i PAK. Przewidziano dużą salę koncertową z dwoma poziomami balkonów oraz nowatorski układ sal ćwiczeń.

Zwycięzcy otrzymają 170 tys. zł i zaproszenie do opracowania dokumentacji. II miejsce zdobyło gmp International z Berlina (100 tys. zł), a trzy wyróżnienia przyznano zespołom z Portugalii i Polski.

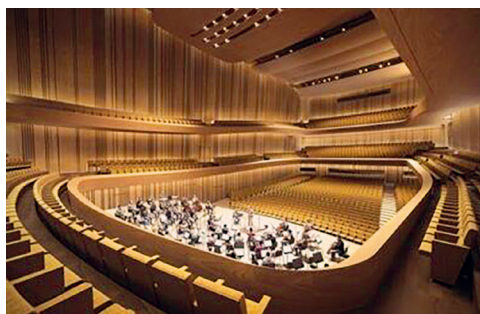
Nowy gmach umożliwi organizację koncertów symfonicznych, oratoryjnych i kameralnych, recitali oraz festiwalu muzycznych. Istotną częścią działalności instytucji pozostanie także edukacja

kulturalna – koncerty i audycje muzyczne dla dzieci i młodzieży szkolnej, które od lat stanowią ważny element misji filharmonii.

Obiekt pomieści ok. 1900 widzów w dużej sali i 300 w kameralnej. Nowy budynek zostanie wyposażony również w sale prób i ćwiczeń, studio nagrań

oraz zaplecze administracyjne i techniczne. Uzupełnieniem funkcji kulturalnej będą przestrzenie konferencyjne i gastronomiczne, umożliwiające organizację wydarzeń o różnorodnym charakterze.

Monika Firlej
Rada Dzielnicy II Grzegórzki

XLV Liceum Ogólnokształcące w Krakowie z imieniem Wisławy Szymborskiej

19 marca w Krakowie – mieście poetów i noblistów – odbyła się wyjątkowa uroczystość nadania imienia Wisławy Szymborskiej XLV Liceum Ogólnokształcącemu. Wydarzenie zostało objęte honorowym patronatem Aleksandra Miszalskiego, Prezydenta Miasta Krakowa, i miało podniosły, a zarazem głęboko symboliczny wymiar, wpisując się w kulturalne i intelektualne dziedzictwo miasta, z którym noblistka była przez całe życie związana.

oraz przekazanie sztandaru przez prezydenta miasta. Ten doniosły akt nadał wydarzeniu wielką rangę i podkreślił, że Wisława Szymborska stała się trwałą częścią tożsamości XLV Liceum Ogólnokształcącego.

Ważną częścią uroczystości był program artystyczny pt. „Między ciszą a ironią” przygotowany przez uczniów i nauczycieli szkoły.

zapisano się w historii szkoły jako przełomowy moment.

Od tej chwili XLV Liceum Ogólnokształcące w Krakowie nosi imię Wisławy Szymborskiej, a uczniowie szkoły będą mogli nie tylko poznawać jej twórczość, ale przede wszystkim czerpać z niej postawy, które warto pielęgnować w dzisiejszym świecie: odwagę zadawania pytań, szacunek dla nauki, wrażliwość społeczną, empatię, skromność i dystans do rzeczywistości. Będą mogli również identyfikować się z patronką, która – choć uhonorowana największymi światowymi nagrodami – zawsze pozostała wierna sobie i swoim wartościom.

Jej imię nie tylko nadało szkole prestiż, ale także wyznaczyło kierunek rozwoju intelektualnego i moralnego młodych ludzi, kształtując w nich poczucie odpowiedzialności, ciekawość świata i umiejętność dostrzegania piękna w codzienności.

[Źródło: krakow.pl](http://krakow.pl)

Uroczystość odbyła się w Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha, gdzie zgromadzili się zaproszeni goście: przedstawiciele władz miasta, dyrekcja szkoły, nauczyciele, uczniowie i rodzice.

Najważniejszym punktem wydarzenia było uroczyste nadanie imienia szkole

Była to refleksyjna, starannie przemyślana opowieść inspirowana twórczością patronki, w której poezja spotkała się z muzyką i słowem mówionym.

Nie zabrakło również rozmów i integracji środowiska szkolnego z zaproszonymi gośćmi. Wydarzenie to bez wątpienia

Jubileusz Szkoły Podstawowej nr 38 im. Bractwa Kurkowego

W tym roku szkoła przy ul. Nullo obchodzi 60-lecie swojego istnienia oraz 30. rocznicę nadania jej imienia Bractwa Kurkowego. W uroczystej akademii udział wzięła cała społeczność szkolna oraz zaproszeni goście.

Szkoła Podstawowa nr 38 od sześciu dekad kształci kolejne pokolenia uczniów, a od trzydziestu lat z dumą nosi imię Bractwa Kurkowego – symbolu przywiązania

do tradycji, patriotyzmu i odpowiedzialności obywatelskiej. Podczas wydarzenia uczniowie klas 3B i 3C zaprezentowali swoje talenty artystyczne, przedstawiając „Prawdziwą historię króla koguta” – barwną opowieść o wspólności, równości i braterstwie. W kurniku kury i koguty połączyły siły, by pokonać jajo smoka. Wspólnie wyruszyli pod Wawel, gdzie dzięki współpracy zwyciężyli zło. Oprawę muzyczną zapewnił szkolny chór.

W trakcie uroczystości ogłoszono również wyniki konkursów plastycznego i matematycznego, których tematyka była związana z historią patrona szkoły – Bractwa Kurkowego. W wydarzeniu uczestniczyli także przedstawiciele Bractwa Kurkowego oraz władze Dzielnicy II Grzegórzki.

Składamy serdeczne gratulacje całej społeczności szkolnej oraz życzenia wielu kolejnych lat pełnych sukcesów i wspaniałej działalności na rzecz społeczności Grzegórzek.

Monika Firlej
Rada Dzielnicy II Grzegórzki

Historia

Fort 17 Luneta Grzegórzecka

W samym środku Grzegórzek, między ruchliwymi ulicami i wałem wiślanym, kryje się teren, który przez dziesięciolecia pozostawał poza zasięgiem mieszkańców. Dziś ma szansę stać się jednym z najciekawszych parków Krakowa – miejscem, które nie tylko daje wytchnienie, ale także przypomina o historii miasta jako największej twierdzy w CK Austrii i jednej z największych twierdz Europy. Powstający Park Grzegórzecki to nie kolejny skwer z alejkami, lecz przestrzeń wyrastająca z autentycznego dziedzictwa militarnego. A jego sercem są pozostałości Fortu 17 „Luneta Grzegórzecka”.

Skąd w Krakowie forty? Po włączeniu Wolnego Miasta Krakowa do monarchii Habsburgów w 1846 roku Austriacy przystąpili do budowy potężnej twierdzy. Kraków, kontrolujący szlaki na Śląsk i do Wiednia, stał się jednym z kluczowych punktów obronnych. Pierwsze umocnienia zaczęto budować już w 1848 roku, acz oficjalna data rozpoczęcia budowy to 12 kwietnia 1850 roku kiedy to miłościwie nam panujący Franciszek Józef podpisał oficjalny dekret o budowie twierdzy.

Prace objęły między innymi Wawel (duża część zabudowań to czasy austriackie), okolice kopca Krakusa, acz znacząca część pierwszych obiektów fortecznych powstawała na terenie naszej dzielnicy. Tu warto wspomnieć – znajdujemy się po stronie Wisły od rosyjskiej strony.

W latach 50. XIX wieku rozpoczęto budowę pierścienia wewnętrznych umocnień połowych, tzw. lunet. Jedną z nich był Fort 17 „Luneta Grzegórzecka”, wzniesiony w latach 1854–1857 nad Wisłą, w rejonie dzisiejszej ulicy Skrzatów. Był to typowy dla epoki fort reditowy, czyli niewielki, ziemno-murowany obiekt pięcioboczny z centralną reditą (murowanym schronem bojowym wewnątrz fortu) i otaczającą go fosą. Charakterystycznym elementem były dwie kaponiere (niskie budowle obronne umożliwiające ostrzał przedpola), rozmieszczone symetrycznie na barkach fortu ze względu na charakterystyczny kształt w profilu pionowym nazywane żartobliwie „kocimi uszami”.

Fort 17 od początku borykał się jednak z problemami technicznymi. Niedostatecznie oceniono grząskość gruntu i jego niestabilność – stąd w 1853 roku, jeszcze w trakcie budowy, zaważyła się główna redita fortu wskutek osunięcia gruntu. Krakowianie skomentowali ten wypadek z przekąsem rymowanką: „Nie trzeba Moskali, bo się samo zwali; przychodźcie Francuzi, obaczycie gruzi”. Mimo katastrofy Austriacy dokończyli budowę lunety,

a około 1860–1862 dodatkowo ją zmodernizowali, wzmacniając ziemne wały.

W momencie powstania Luneta Grzegórzecka (podobnie jak bliźniacza Luneta Warszawska) stanowiła ważną część zewnętrznej linii obrony Twierdzy Kraków. Jej zadaniem była osłona podejść od wschodu oraz kontrola przepraw przez Wisłę. Od fortu biegły umocnienia ziemne w kierunku obecnego ronda Mogińskiego gdzie znajdował się podobny fort reditowy Bastion V „Lubicz”. Rolą fortów była osłona ogniowa przedpola i wsparcie piechoty, która broniła by się z terenu wału ziemnego. Jeszcze na powojennych planach Krakowa istnieje ulica o nieprzypadkowej nazwie Okopy usytuowana w miejscu umocnień.

Początkowo Fort 17 przewidziano do uzbrojenia na czas mobilizacji w kilka-kilkanaście dział, a załogę stanowić miało – planowo – 248 żołnierzy piechoty i artylerzystów oraz pionierów... Jednak już kilkanaście lat później, wraz z postępem technicznym artylerii, zewnętrzny pierścień większych fortów przejął główny ciężar obrony miasta. W 1876 roku Fort 17 został oficjalnie skreślony z listy obiektów obronnych Twierdzy Kraków. Od tego momentu pełnił funkcje pomocnicze – jego koszary wykorzystywano jako magazyny i kwatery piechoty, a okolicę adaptowano m.in. na strzelnicę garnizonową (powstała w 1900 r.) oraz składnice amunicji (1899 r.) na zapleczu fortu.

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku fort – podobnie jak cała Twierdza Kraków – przeszedł w ręce Wojska Polskiego. W latach 20. XX w. dawne wewnętrzne forty były już przestarzałe i nie nadawały się do nowoczesnej obrony. Wojskowi postanowili więc zlikwidować część umocnień. Fort Grzegórzecki został w dużej mierze rozebrany i zniwelowany – zasypano fosy, rozebrano większość nasypów i nadziemnych murów. Pozostały jedynie fragmenty podziemi i konstrukcji ukryte w ziemi.

Podczas niemieckiej okupacji teren dawnej lunety ponownie wykorzystano do celów militarnych. Niemcy zainstalowali tam baterię artylerii przeciwlotniczej strzegącej miasta – do dziś zachował się fundament jednej z żelbetonowych podstaw takiego działa (zaznaczony na mapach google). Podobne instalacje znajdziemy przy forcie św. Benedykta na Podgórzu. Istniejące potężne (wąskie, wykonane jako zakryte i odsłonięte nasypała ziemnymi ciągi komunikacyjne w strukturze działa obronnego) i kazamaty fortu służyły natomiast jako schrony przeciwlotnicze dla stacjonujących w okolicy jednostek.

Po 1945 roku teren fortu użytkowało Wojsko Polskie jako magazyny i zaplecze techniczne. Zbudowano tu kilka nowych schronów i baraków magazynowych, a pozostałości austriackich zabudowań ulegały dalszej degradacji. Fort 17 praktycznie popadł w ruinę – zachowały się jedynie relikty: zarys wałów, dwie murowane kaponiere „kocie uszy” zasypane w ziemi oraz fragmenty pochylni z bramą wjazdową, częściowo odkryte podczas badań w 2018 roku. Teren fortu zarósł, a przez dziesięciolecia izolacji wytworzył się tam unikatowy mikro-las w środku miasta. Na początku XXI wieku wojsko wycofało się z tego obszaru.

Po przejęciu terenu od wojska pojawiła się idea powstania parku. A ideałem byłby Park Twierdzy Kraków który pozwoliłby nam wrócić do czasów, gdy miasto było jedną z najpiękniejszych i najbardziej niezwykłych twierdz Europy. To przestrzeń, która ocala pamięć o miejscu wyróżniającym Kraków na tle innych miast. Zniszczenie tych śladów byłoby nieodwracalną stratą jak to miało miejsce z piękną halą po zakładach Zieloniewskiego. Dlatego warto, by właśnie tu powstał park, który zachowa tę historię Twierdzy Kraków dla kolejnych pokoleń.

Jacek Zaleski

Jak będzie wyglądał II etap Parku Kolejowego?

- ▶ Od strony ul. Grzegórzeckiej park otwiera się przestrzenią rowerową z licznymi stojakami i stacjami naprawczymi, która płynnie przechodzi w otwartą przestrzeń wielofunkcyjną przeznaczoną na wydarzenia społeczne, lokalne targi i obecność food trucków.
- ▶ W kolejnej części pojawiają się miejsca rekreacji ze stołami do ping-ponga oraz urządzeniami sprawnościowymi dla starszych dzieci i młodzieży, uzupełnione huśtawkami i ławkami sprzyjającymi odpoczynkowi i spotkaniom.
- ▶ Przy zejściu do przystanku kolejowego zaplanowano kolejne stanowiska rowerowe, co wzmacnia funkcję komunikacyjną i wygodę korzystania z parku.
- ▶ Centralną i największą częścią drugiego etapu będzie rozbudowana przestrzeń sportowa z boiskiem wielofunkcyjnym, skateparkiem, strefą parkour, urządzeniami do street workoutu oraz miejscami do gry w koszykówkę i piłkę nożną, otoczona trybunami i strefami wypoczynku dla młodzieży.

Projekt w 2026 r. będzie dalej procedowany, a kolejnym krokiem będzie uzyskanie pozwolenia na budowę.

Źródło: Zarząd Zieleni Miejskiej

Łukasz Ciepliński wystawa Patrona Grzegórzeckiej ulicy

27 lutego 2026 r., dwa dni przed 75. rocznicą zamordowania ppłk. Łukasza Cieplińskiego ps. „Pług”, otworzono wystawę przygotowaną przez Biuro Edukacji Narodowej IPN, poświęconą przesowi IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”.

Teresa Cichoń
Rada Dzielnicy II Grzegórzki
teresa.cichon@dzielnica2.krakow.pl

Współorganizatorem wydarzenia byli Zarząd Obszaru Południowego Zrzeszenia WiN w Krakowie oraz Rada Dzielnicy II Grzegórzki. Ekspozycję można było oglądać do 13 marca 2026 r. przy ul. Ł. Cieplińskiego 11 w Krakowie. Ulica ta mieści się w granicach Dzielnicy II Grzegórzki.

W wydarzeniu wziął udział dr Michał Wenklar, zastępca dyrektora krakowskiego IPN, który przemówił do zebranych gości, przedstawiając niezwykle ciekawy życiorys ppłk. Łukasza Cieplińskiego. Głos zabrali również: Pani Małgorzata Janiec, która odczytała jeden z ostatnich grypsów ppłk. Łukasza Cieplińskiego oraz dr inż. Karol Kwiatek Zastępca Przewodniczącej Zarządu Rady Dzielnicy II Grzegórzki. Udział wzięli przedstawiciele organizacji

Już jest! Nowy park dla psów w naszej dzielnicy

Pierwszy psi wybieg powstał w naszej dzielnicy. To wyjątkowe miejsce powstało dzięki inicjatywie radnego Karola Kwiatka, którego projekt w ramach budżetu obywatelskiego zdobył poparcie mieszkańców i został zrealizowany.

fot. M. Firlej

Mowa o projekcie BO 2023 „Wybieg dla psów w Dzielnicy II Grzegórzki”, którego Karol był autorem. Co ważne – to kolejny krok w rozwijaniu tej okolicy. Po realizacji placu zabaw z BO 2021 „Olsza Park nad Białuchą” (również projekt Karola) zaczęły pojawiać się głosy mieszkańców, że również właściciele psów potrzebują swojej przestrzeni. Dziś możemy powiedzieć: udało się!

Co czyni ten park szczególnym?

- zagospodarowanie ogrodzonej działki miejskiej – czyli przywrócenie wcześniej niedostępnego terenu mieszkańcom
- spokojna, zaciszna lokalizacja przy Białusze, na końcu bocznej, ubitej drogi
- przestrzeń zaprojektowana z myślą o psach, jak i komforcie ich opiekunów –

ławki do odpoczynku, stoły piknikowe i kosze na odpady.

- Atrakcje dla czworonogów – urządzenia do zabawy i treningu psów, takich jak labirynt czy elementy do aktywności ruchowej.

- Szczególną uwagę zwraca innowacyjne rozwiązanie – fragment sztucznej trawy,

testowanej pod kątem trwałości w zacienionych miejscach. Ma ono zapobiegać powstawaniu błota i poprawić komfort korzystania z wybiegu przez cały rok.

To miejsce nie tylko dla pupili – to także nowa przestrzeń do spotkań, rozmów i budowania sąsiedzkiej wspólnoty.

Warto podkreślić, że działka ta była wcześniej ogrodzona i niedostępna, a jej przeznaczenie w tworzącym się miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Olsza – Osiedle Oficerskie, pierwotnie nie zakładało funkcji zieleni publicznej – tym bardziej cieszy jej obecna forma

Jak trafić?

Spacerując północną stroną ul. Mogilskiej, należy skręcić w ubitą drogę biegnącą wzdłuż Białuchy.

Karol zostawia dla mieszkańców kilka zrealizowanych zadań z dzielnicowych Budżetów Obywatelskich (plac zabaw dla dzieci, psi wybieg, 76 ławek, 76 koszy na śmieci, ogród społeczny i inne zadania) na sumę ok 1.6 mln zł. Te działania mają realne znaczenie i zasługują na szeroki rozgłos. Dziękujemy za pomysł, konsekwencję, dbałość o miejskie tereny i ogromny wkład w rozwój naszej dzielnicy!

Dziękujemy również Zarządowi Zieleni Miejskiej za wsparcie i realizację projektu.

Monika Firlej

Rada Dzielnicy II Grzegórzki

kombatanckich, wojska, radni dzielnicy oraz mieszkańcy i uczniowie okolicznych szkół.

Na panelach wystawy dotyczących okresu po 1944 r. zaprezentowano działalność Łukasza Cieplińskiego w konspiracji antykomunistycznej, jego aresztowanie, proces i tragiczną śmierć 1 marca 1951 r.

Biograficzna wystawa elementarna przygotowana przez Biuro Edukacji Narodowej IPN prezentuje postać ppłk. Łukasza Cieplińskiego, prezesa IV Zarządu Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, który stał się symbolem walki Polaków o niepodległość. Ciepliński należał do elity pokolenia wychowanego w II Rzeczypospolitej. Walczył w obronie kraju w 1939 r. Za swoją bohaterską postawę podczas bitwy nad Bzurą został odznaczony Krzyżem Orderu Virtuti Militari.

1 marca przypada święto państwowe – Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Święto w tej dacie zostało

uchwalone dla upamiętnienia m.in. rocznicy zamordowania przez komunistów Łukasza Cieplińskiego oraz sześciu innych działaczy WiN (Adama Lazarowicza,

Mieczysława Kawalca, Józefa Rzepki, Franciszka Błazeja, Józefa Batorego i Karola Chmiela). □

fot. T. Cichon

Obszar Płatnego Parkowania – zmiany Mieszkańcy nie zapłacą za postój w niedziele

Od maja w podstrefie A będą obowiązywać nowe zasady parkowania w niedziele. Osoby posiadające Kartę Krakowską będą w ostatni dzień tygodnia zwolnione z opłat za postój. Opłaty

nie będą obowiązywać także w niedziele handlowe oraz w święta ustawowo wolne od pracy: 1 stycznia, 6 stycznia, Wielkanoc (pierwszy i drugi dzień), 1 maja, 3 maja, Zielone Świątki, Boże Ciało, 15 sierpnia,

1 listopada, 11 listopada, 24–26 grudnia. Wydłuży się również, do 10 minut, czas na wniesienie opłaty od chwili zajęcia miejsca postojowego. Przekroczenie tego czasu będzie traktowane jako brak opłaty.

System kontroli parkowania został dostosowany do nowych rozwiązań. Aplikacja używana przez kontrolerów, przed wystawieniem opłaty dodatkowej, automatycznie sprawdzi w bazie Karty Krakowskiej, czy dany numer rejestracyjny jest przypisany do aktywnego użytkownika.

Każdy posiadacz Karty Krakowskiej może przypisać do swojego konta maksymalnie cztery numery rejestracyjne. Nie muszą to być pojazdy z krakowskimi tablicami, ważne jednak, aby były zarejestrowane w systemie.

W dni robocze obowiązują standardowe zasady ulgowego parkowania dla mieszkańców, przy czym równocześnie może z nich korzystać jeden pojazd. W niedziele natomiast wszystkie przypisane samochody są automatycznie zwolnione z opłat, bez konieczności podejmowania dodatkowych działań przez kierowców.

Źródło: krakow.pl

Mieszkańcy piszą

MAGICZNE GRZEGÓRZKI

Ach Grzegórzki, te Grzegórzki,
Kiedyś łąki, kiedyś dróżki.
Dziś też pięknem zachwycają
Wiele do zaferowania mają.
To dzielnica wyjątkowa,
Prawie w sercu jest Krakowa.

Zacznę tutaj od zieleni,
Bo to się w Krakowie ceni.
Dziś cudowny ogród mają
Tu w Krakowie go kochają.
Przy ulicy Kopernika
Jest wspaniała egzotyka.
Ogród jest tu botaniczny,
Na swój sposób specyficzny.
To przywilej tej dzielnicy
Chcieliby go mieć w stolicy.
Jest najstarszy w całym kraju
Człowiek czuje się jak w raju.
Do zabytków jest wpisany,
Dla potomnych zachowany.
Można tutaj spacerować,
W gąszczu roślin też się schować,
A sympatii, po cichutku
Wyznać miłość w tym ogródku.

I zapewne tak też było,
Wielu tu się zaręczyło.
Mnogość flory jest wspaniała,
Gama barw po prostu cała.
W oczach się to wszystko mieni,
Tonąc w kwiatach i zieleni.

Jeśli zieleni – to jest jeszcze coś osobliwego,
Park zielony i ciekawy Bractwa Kurkowego.
Ma on nazwę „Park Strzelecki”
Gdyż była tu strzelnica.
Ćwiczenia tu się odbywały
Nie jednego mieszczanina.

Grzegórzki to też prawo,
Oraz Sąd z nim związany,
Jedni go kochają,
Przez innych nielubiany.

Jeśli chodzi o handel,
Jest tu rzecz wyjątkowa
Przy ulicy Grzegórzeckiej
Jest „Hala Targowa”.
Sprzedawcy tu handlują
Różnymi towarami,
A w niedzielę się odbywa
Cudowny targ starociami.

Gmina już ją wpisała
Do zabytków Krakowa
Niech i tak pozostanie
Bo jest wyjątkowa.

Dzielnica Grzegórzki
Ma także operę,
Nie jeden artysta
Zrobił tu karierę.
Działalność tej opery
Jest w treści bogata.
Bywa tu wystawiany musical
Lub „arie oper świata”.
Działa tu chór dziecięcy
I studio baletowe,
Tak, więc oblicze opery
Jest wszechstronnie wzorcowe.

Dużo by jeszcze pisać
O walorach tych Grzegórzek,
Kiedyś tu było pełno
Zielonych łąk i drózek...

Dorota Kotlińska
(1964-2025)